

SANT FELIU, L'AFRICÀ, I L'ESPERIT DE LA FESTA

LLORCA

Imatge de Sant Feliu que es venera a l'església del Monestir i que és obra de l'escultor Nolasc Valls. Fou beneïda l'any 1949 per l'aleshores bisbe de Girona Dr. Josep Cartaïà a la barana de mar i en processó fou portada pels carrers de Sant Feliu, i en el transcurs d'un ofici solemne fou entronitzada en el seu lloc a la parròquia. La seva talla va ser possible mercès a una subscripció popular.

Doncs, senyors, hi haurà potser qui ho ignori encara, però Sant Feliu (*San Félix*, en castellà), patró de les nostra Festa Major, era africà. I seglar. Va néixer a la regió Scilitana, a l'antiga Província Proconsular Cartaginense (l'actual Tunísia), des d'on va anar a Girona per propagar la fe cristiana en els molt difícils temps de l'emperador Dioclecià. Detingut i martiritzat per mandat del pretor Dacià, va morir l'1 d'agost de l'any 304.

És molt de tómer que si fésim una enquesta pública entre els assistents a la nostra Festa Major sobre la identitat del sant patró, costaria trobar algú que tingués una idea ajustada sobre la seva història i el seu vincle amb Sant Feliu. Per a qui no vulgui ser enxampat en fals, li recomano la lectura de les *Memorias y noticias para la historia de San Félix mártir gerundense, llamado el Africano* (1798) d'en Joseph de Vega i Sentmenat, on es recull precisament aquest vincle: "*la antigua Jecsalis, en cuyo mar es tradición que fue arrojado San Félix, tomó por este motivo la denominación de Sant Feliu, que llamaban de Guixols; nombre corrompido de dicha antigua Jecsalis, que en los instrumentos posteriores... se llamó corruptamente Guixalis; y de ahí Guixals, y Guixols.*"

A l'església catòlica, la veneració dels sants és una pràctica comuna autoritzada a partir del

Concili de Nicea (787). Tradicionalment, les festivitats donaven començament la vigília del dia del sant i s'estenien per espai de nou dies més, amb les corresponents misses i processons. L'afluència de fidels, sumada al caràcter festiu del calendari, propiciava que en aquests dies es donés cabuda a fires agrícoles i artesanals, i la necessitat de mantenir distret tot aquest personal va redundar progressivament en la incorporació d'activitats seculares. A la llarga, aquestes activitats profanes van acabar deixant en segon terme les religioses. Avui, fins i tot les activitats d'iniciativa popular han perdut força en favor de les institucionals.

És difícil que els més joves entenguin que, no fa tant de temps, les festes majors eren pràcticament l'únic període franc per a l'esplai, per a la confraternització en penyes congregades amb tones de dedicació i il·lusió, per recuperar activitats tradicionals, pels retrobaments familiars i afectius, per a la música i el ball, per –diguem-ho també– intimar en un context de major relaxació paternal.

Les festes majors continuen conservant cert encant del seu passat recent, però la seva significació ha disminuït en tots els àmbits: religiós i profà. No és estrany. Vivim en un món que s'entronitza com el màxim dels plaers l'ingrés en l'anonimat col·lectiu: grans superfícies

comercials on és possible comprar des d'uns cargols fins a una televisió de 60 polzades, enormes sales multicines amb el seu complement ineludible d'hamburgueseries industrials amb productes rics en colorants i additius, discoteques de diversos nivells per triar diferents graus de sordesa, aclaparadors complexos aquàtics en els quals no hi ha espai lliure per donar una braçada, i poliesportius dotats de tota mena d'artefactes que haurien fet les delícies de la Inquisició. I en antitesi al bon menjar familiar, casolà, pensem que ens espolem la pols de la devesa disputant-nos taula en un restaurant d'autor en què ens suggereixen plats impronunciables i que amb prou feines contenen la matèria comestible apta per a la dieta d'un coala. Això sí, en exclusiva vaixella multiforme, dissenyada, posem per cas, per Versace.

Convé reivindicar i, fins i tot, reinventar el sabor primigeni de la Festa Major; no dic ja en el seu vessant religiós (que això incumbeix les conviccions de cadascú), però sí com a mínim en el seu vessant social i convivencial. Siguem generosos: aportem bon humor, contagiem alegria, ostentem amistat i transmetem entusiasme per la vida. Que a ningú se li regategi la fraternitat. Desterrem l'anonimat. Això, almenys això, l'hi devem a Sant Feliu l'Africà.

JULIO FALCES BORJA

LA MEVA DEPENDÈNCIA DE LA BADIA DE SANT FELIU

La meva dependència de la badia de Sant Feliu de Guíxols em va començar ben d'hora, viatjant dins el ventre de la meva mare des de Barcelona a Sant Feliu, amb el vapor "Ciutat de Palma" el mes de juliol de 1932 i, segons va dir ella, vaig anar content i sense marejar-me.

Sóc badaloní i vaig passar la meva infantesa i adolescència entre Badalona, Mataró, Barcelona i Sant Feliu de Guíxols, sempre veient i gaudint del Mare Nostrum.

Durant la meva joventut, vaig festejar amb una "ganxona", amb qui m'hi vaig casar. Heus aquí la causa de la meva dependència al mar de Sant Feliu.

De jove, jo vivia a dalt de tot del carrer Sant Elm, des d'on veia la part oriental de la badia. Em banyava cada dia a Can Rius i ens tiràvem al mar des d'una palanca que hi havia sobre la roca "la galera", sem-

pre amb la "colla". A les tardes també anàvem a ballar a dalt de Can Rius les cançonetes de moda de l'Antono Machín; o sia, a tota hora davant el mar de la badia de Sant Feliu.

A quaranta anys em vaig comprar un veler de 30 peus (uns 9 metres) i venia del Club Marítim Barna la nit del 23 de juny per veure els focs de Sant Joan a la costa i me'n tornava cap a Barna per la Mercè. Això ho vaig fer durant 22 anys.

Des de la meva base de Sant Feliu, he navegat a vela cap el nord-est fins a Banyuls, cap el sud-oest fins a Sant Carles de la Ràpita i cap al sud-est fins a Ciutadella, bo i fent una excursió anual amb la família de 8 a 10 dies vivint a bord.

I ara, al final de la meva vida, vaig decidir aïslar-me a la Residència Surís de Sant Feliu de Guíxols, des d'on veig el mar cada dia. Els dissabtes al matí, baixo amb la "Montdela" fins al passeig on acostumo a passe-

jar-me arran de mar, bo i contemplant també els cartells culturals i turístics sobre els homes de mar de Sant Feliu; abans de dinar, des de la terrassa de casa, contemplo la badia fins a l'horitzó, sempre canviant de colors, sobretot a l'hivern,

veient les veles que entren i surten de la badia tot recordant una dita d'en Carles Riba: "per una vela blanca en el mar blau donaria ceptre i palau".

FRANCESC SOLER LLADÓ

La Vienesa

Pastisseria Bomboneria

ESPECIALITAT

TREFINS – TAPS DE SANT FELIU

Elaboració Artesana de primera qualitat

Rambla Vidal, 33 - Tel. 972 32 01 81

SANT FELIU DE GUÍXOLS

Pujada Pont de Pedra, 1 - Tel. 972 48 60 46

GIRONA